המך ומלה עור או"ח סי'

: השה

סמג עשין מה פור ה'ה סי'

דגהות חוצי

(א) ע"ם כתו' דף ס"ו ע"ח:

ואפילו בוכרא דאימא וכן הלנועין מתעדין כו כדי לאכול מלה לתיאבון בורב לבחענות לגבור לאב ביום כ' בין ספתשות

חרושי אנשי שם (ב)מהר"ם אפ"ג דספיקא דרבנן סיא חביבא סיא סמצום דסא אמרי' רב שוברין לה סים חוכל לה חמד ולה מפה כל היום חמן לא אכיל משים דכתיכ לא תשחם על חמן דם זכחי ומשום דרבי יהודם כן בתירא שהים מכשיר נפסת משחמו בע"פ דסיינו מזמן סכשר לשחיסת פסח כחיט כו' וז'ל הרץ שם אכל לדידן דלא מחסר המן מדאוריי' אלא מהצוח ולמעלה א"נ מסוף ד' מדרכנו אפשר דמנה נמי לא מיתסרא אלא מהאי זימנא וחילר עכ"ל וסיינו דמסיק סכם סילכך מנקט להומרא עדיף ולטעמים אזיל והאשר"י כתב ז"ל ואסיקנה דהיספנים סום כו': (ג) מהרץ שפירא עיין במים סרייף לעיל (סי' פשע"ח ברין דים אס) כי נראס דברי סרין שתירנו לעיל נרחם שום דכסת ולום פי׳ דפות סיל

שהפריש שליה בתוך אותן ג' ימים הוי מתוקן ואת"ל בתר שעמא אזלינן (ובתר) דטעמיה עקר כלומר לאלתר אם סלק ידו הוי ריחיה חלא א פבנות משמין כמ"פ וטעמיה חמרא כלומר שמשהוא מתחיל להחמין אינו נכשה חותן גמור בריחא וטעמא שד ג' ימים: מכאן ואילך ספק שמא כשהפריש עליה היה כבר זה חומץ ונמלא תורם מן החומץ על היין והוי ליה ממין על שאינו מינו דלענין חרומה לכ"ע חרי מיני נינהו: ואע"ג דפלינ ר' יהושע בן לוי ואמר ריחים חלא וטעמים חמרא חלא ידעי כמאן מינייםו קא פשיט רב יוסף משום דמתניתין דאייתינן איכא לפרושי בפירושה נר מצוה אחריכא דאתיא כר' יהושע כן לוי בערג הפסחונשם מסריע רנטוור

טעם דהו"ל מין בשה"מ חמרה לגו חלה אביי אמר במשהו ריחיה חלא וטעמיה מיי חמרא חלא פירוש דחמרא דאתי לגו אי לא מנו מושרו נפשייםו חלא עד דלא מטי ליה נקעליה לריחא ניאה דואי אין חילק דחלא ודיניה כחלא והוה ליה כמין בין סענית זה למענית דחלא ודיניה כחלא והוה ליה כמין בין סענית זה למענית דחלה ודיניה כינטו ושוא במקרים: במינו ובמשהו דמיירי ביין נסך או ב רשנים פירם דמשום בטבל: ורבא אמר בטתן טעם ריחיה בטבל: ורבא אמר בטתן טעם דיחיה הסינה מעי שניין אונה חלא ושעמיה חמרא חמרא - והוה ליה סנח וסעמיה חמרה חמרה יוהוה ניה בימינו ולפי זה אחר יד כמין בשאינו מינו ובנותן סעם וקי"ל ימינו יחה על ימינו וכש" כרבת: רשבורים דרמת עלייהו פינש כרבינו ולפי זה אין מית לת מברכין עלייהו בפה"ג.פירוש ולסשיבת אשם כסברשבים כל היכא דלא רמא מלמא ואתא פנים מפני שאימה כפלה ככ שה זו המו היו הוקת בשמרים ותרשה עם הסיב והפיצ ה תרשה עם הפיצ המו הפיצ המו בפורלני הנדרכים בגם ע"י כתו משם להים דמשה לחות ולפי קורה שהקורה דוחקת ומוליאה כל זה כל אשם אין צריכם לחלוחית שבהם אבל בפורלני שלנו שהן נדרכים ברגלי אדם ורמי בהו מיא והיין נמשך מאיליו לא אמריכו הכי שהרי ברוב הפעמים אינו מולא כדי מדתו ואפילו הכי חמרא מעליא הוא לפי שהפורלנים עלמן בולעין היין הות לפי שהפורלנים פנתן בונעין היין היין אלה הלכך הכל לפי שמעו וריחו: (א) שהרץ ליש דהא בנתי והיין ווא הלה אל הלכלה להיא דמשוץ לניש הם לכלה להדיא דמשוץ לנישה למיכל הביא במשוץ לנישה במה לא הבים במה לא הבים הנו הברב . ואכילה גםה לא הבים הנו הברב . ואכילה גםה לא גסה . ואכילה גסה לא

שםמה אכילה בין לענין מלות בין לענין באיסורין דהא אמרי׳ במסכת יומא פ (דף פ:) דהאוכל אכילה גסה [ביה"כ פסור "דביבחות כמי אמרי דהאוכל משום דאיססיס שם וכן היומה אכילה גבה] אינו חייב משום האברי באלה ביושלי מניא תרומה אכילה גבה] אינו חייב משום האברי באלה וכיץ אוכל אלא משום מזיק : אכילה גבה. מניאו למעלה כדיף אני אוכל אלא משום מזיק : אכילה גסה. היינו כל שאכל קודם לכן כ"כ שאינו יכול לאכול לאחר מכן אלא בקושי אבל מפי ומשום הכי פסח וקדשים אין כאכלים אלא על השובע כלומר אחר נחכנים חנח על השובע כנומר החר ומנה נפי לא אביל משום אכילה] כדרך כל מאכל חשוב שהוא דרי לוי דאמר האוכל מאה בא לבסוף אבל מלה ומרור אין מלותן בכך אלא אי בעי הכי ואי בעי הכי והכי איתא בספרי: ואיבעיא לן בגמרא (א) האי סמוך למנחה אי סמוך למנחה גדולה אי סמוך למנחה קמנה ולא איפשימא הילכך מינקים לחומרא שדיף (ב): ואע"ם שחין ראיה לדבר . דאכילה ממשכת אכילה זכר קלת יש לדבר:גירו לכם גיר. הרשו המוך למנחה קפונה תפ הקרקע כדי שתקבל הזריעה שהרי אגל קודם לכן מותר והכל זכר קלת יש לדבר:נירו לכם ניר.חרשו אם אינה חרושה ופתוחה אינה למינה נפי מס שהיו חדה לה מקבלתה אף אדם האוכל דברים נמשרים לו יותה משום מקבלתה אף אדם האוכל דברים שאינן משביעין אותו פותחין את בני מעיו ומרחיבין אותן ומקבל מאכל של סעודה אח"כ לתאבון: מנה לריכה הסיבה . כשאוכל מלה של מלוה לילה כסותרין זה אם זה ומה הראשון: מרור אין לריך הסיבה. לפי הרחשון: מרור חין נריך הסיבה. לפי מוכה דכה מניה שם מיש שהוח זכר לעבדות: דההית שעתת כהן וסוח דשהם רובה משתעי בחירות . שאומר הגדה:

כל שלשה ימים (פ) הראשונים ודאי(יין)מכאן ואילך ספק מאי קאמר אמר רבי יותנן הכי קאמר כל שלשה ימים הראשונים וראי יין מכאן ואילך ספק מאי מעמא חמרא מעילאי והאי מעמיה ולא עקר ואם תימצי לומר בתר דשעמיה עקר הוה ריחיה חלא ומעמיה חמרא וכל דריחיה חלא ומעמיה חמרא חמרא ואע"ג דפליג ר' יהושע בן לוי ואמר ריחיה חלא ומעמיה חמרא חלא ולא ידעינן כמאן מינייהו קא פשים רב יוסף הא אשכחן אביי ורבא דאיפליגו בהאי פלוגתא בע"ו בפ' השוכר את הפועל* (א) דאיתמר חלא בגו חמרא דברי הכל בנותן מעם חמרא בגו חלא אביי אמר במשהו ריחיה חלא ומעמיה חמרא חלא ורבא אמר בנותן מעם ריחיה חלא ומעמיה חמרא חמרא וקי"ל ההלכתא כותיה דרבא וכיון דקם לה רבי יותנן כרבא ורבי יהושע בן לוי כאביי ממילא שמעינן דהלכתא כר' יוחנן ושמרים דרמא עלייהו מיא אף על גב דאית בהו מעם יין לא מברכין חלת מיה לחו המרה הוה: שחהן חי - שלהכיכה. עלייהו בורא פרי הגפן דאכרינן* בעא כיניה רב נחמן מר' חייא שמרים שיש בהן מעם יין מהוא"ל מי סברת חמרא הוא קיוהא בעלמא

ספס הוא: "סמוך למנחה א לא יאכל אדם עד סגם שתחשך וכו': *מאי מעמא דילמא אתי למיכל מצה אכילה גסה אמר רב אסי אבל מטבל הוא במיני תרגימא פירוש מטבל ממפל כלומר מעביר פתו במיני תרגימא כגון פירות וקמניות וכיוצא בהן ר' צדוק ממבל בירקי תניא גמי הכי השמש ממבל בבני מעים ונותן לפני האורחים ואע"פ שאין ראיה לדבר זכר לדבר שנאמר °נירו לכם ניר ואל תזרעו אל קוצים רבא הוה שתי חמרא כל מעלי יומא דפיסחא כי היכי דגריר ליה ללביה כי היכי דתתהגי ליה מצה לאורתא: *ואפילו עני שבישראל לא יאכל עד ישיםב: איתמר מצה צריכה משפה על השובע ודחי שמה אכילה [וחשיבה הסיבה מרור לא צריך הסיבה יין איתמר משמיה דרב נחמן צריך הסיבה ואיתמר משמיה דרב נחמן לא צריך הסיבה ולא פליגי הא בתרי כסי קמאיוהא בתרי כסי בתראי אמרי להלהאיניסא ואמרי לה להאיניסא אמרי להלהאיניסא תרי כסי בתראי בעיהסיבהדהוי לן חירות בתרי כסי קמאי לא בעי הסיבהדאכתי לא הויא לן חירות דאכתי עבדים קאמרינן ואמרי לה להאי גיסא תרי כסי קמאי בעו הסיבה דההיא שעתא הויא לן חירות תרי כסי בתראי לא בעי הסיבה דמאי איתמר הכי בולהו צריכי הסיבה פרקדן לא הקרו לא "דהוה הוה "והשתא דאיתמר הכי ואיתמר הכי בולהו צריכי הסיבה פרקדן לא שמיה הסיבה - הסיבת ימין לאו שמיה הסיבהולא עוד אלא שמא יקדים קנה לושמ ואתי לידי סכנה אשה אינה צריכה הסיבה ואם אשהחשובה היא צריכה הסיבה בן אצל אביו צריך הסיבה תלמיד אצל רבו מאי ת"ש דאמר אביי כי הויגן בי מר הוה זגינן אבירכי דהדרי כי אתאן לבי רב יוסף אמר לן לא צריכיתו דמורא רבך כמורא שמים איבעיא להו שמש מאי ואסיקנא דצריך הסיבה אמר ר' ידושע בן לוי נשים חייבות בארבע כוסות הללו *שאף הן היו באותו הנס: אכר רב יהודה אמר שמואל ד' כוסות הללו צריך שיהא בהן כדי מזיגת כוס יפה שתאן חי יצא ידי ד' כוסות ולא יצא ידי חירות שתאן בבת אחת יצא ידי חירות ולא יצא ידי ארבע כוסות השקה מהן לבניו ולבני ביתו יצא אמר רב נחמן בר יצחק והוא דשתי רובא דכסא: ת"ר ד' כוסות הללו צריך שיהא בהם

כדי רביעית אחד אנשים ואחד נשים ואחד תינוקות אמר רבי יהודה זכי

הלוו אח"ת אום חהם שיעור לחשב איו להם שיעור לחעלה ואפילו גדול כמה אינו נידוו אלא ככום אחד אלא הכי האמר שאם שתאן סמוכין בזה

מסבל-יכול אדם לסבל ולאכול: מיני תרגימא. פירות והא דנקם משבל לפי שכל מאכלה סים ע"י סיבול: בירקי · סים אוכל ירקות מן המנחם ולמעלה לפי שאינו משביע: בני בסעודה ובבית המשבחים אם אינו נהנה נגאלו וכן גבי מקרא מגילה אמרינן הכי (ב)ומשום דע"י אסתר היה וכן גבי גר הנוכה ע"י מרים ויהודית: כום יפה - כום ברכת המזון ושיעורו רובע [רביעית] הלוג שהוא רביעית הקב כדי שימזנט ויטמוד על מזג במים: בבת אחת - עירם ארבעה לתוך אחד: לא ילא ידי חירות - כלומר

מעיים · מה שדרך השמש לפשות רשאי לאכול מהן מן המנחה ולמעלה דהואיל והוא עוסק בהן מנערי ליה אי לא אכיל ואי אכיל לא משביעין ליה: נירו לכם ניר . כשאתם סורחים אז תשרחו בדבר שתוכלו ליהנות בו ושמש ששרה מלער ליה : הסיבה - על שמחל: מלה לריכה הסיבה . כבני חורין שהיא זכר לגאולה: מרור אין לריך הסיבה- שהוא זכר לעבדות: פרקדן - שוכב על ערפו ופניו למעלה: שמה יקדים - הפרקדן קהי שמתוך שטחרו שוחה להחריי כובע הסותם את פי הקנה נפתח ומתגולל למעלה והקנה פושם למעלה והמאכל נכנס לתוכו ונחנק: הוה זגינן -נשענין : אנירכי - כל אחד על ברך חבירו : שאף הן היו באותו הנם . כדאמרי׳ במסכת סופה שנשכר נשים לדקניות שבחותו הדור בי' מסרים רביעית "סקב דכל חמרא דלא דרי על חד שלא קיים מטה שלימה: ואחד חינוקות -

חוחוח הביח (מ) תיו נמהק: בניל : (כ) שתשום בניל :

והשתא דאיסמר הכי ואיסמר הכי כולהו בעו הסיבה . ואע"ג דבעלמא קיימא לן איפכא דכל ספקא דרבכן לקולא הכא כיון דלאו מילהא דטירחא היא עבדינן לרווחא דמילחא כך פירשו ז"ל ולי נראה דעל כרחך [בעי] למיעבד הסיבה בכולה דאי ניזיל לקולא אחאי נקיל בהני ספי מהגי ואי נקיל בתרוייהו הא מיעקרא מטוח הסיבה לגמרי: ברכךך לא שמה הסיבה . מוכח בפרק המוכר את הספינה (דף עד.) שהשוכב על ערפו נקרא פרקדן דאמרינן החם גבי מחי מדבר דהוו צגוי אפרקיד והוה עבר שיעא כי רכיב גמלא סומי כרעייהו מיהו אפשר שהשוכב על פניו ג"כ נקרא פרקדן ובתרוייהו אימיה לטעמא שמא יקדים קנה לושט: הסיבה ימין לא שמה הסיבה. שהרי לריך לאשול בימינו ולא שוד וכו' אפרקדן קאי: אשה אינה לריכה הסיבה. לפי שמשמשת לבעלה: משאר הן היו באומו הנס. פירשו בירושלי שאף הן היו בספק כלומר בספק סכנה ודטוומיה אמרי' גבי חטכה ומגילה ודוקא מהאי שעמא הא לאו הכי פטורות דהויא לה מלות טשה שהזמן גרמא וכי היכי דבדאורייתא פשור הכי נמי בדרבנן דכל דתקון רבנן כעין דאורייתא תקון: בדי מזיגת כום יפה. היינו כום של ברכת המזון וקרי ליה כום יפה משום די' דברים נאמרו בכום של ברכה כדאיתא בפרק שלשה שאכלי (דף יש.) ושישרו רובע רבישית לוג יין חי כדי שימזגט וישמד על רבישית דכל חמרא דלא דרי על חד תלחא מיא לאו חמרא הוא : שראן חי . שלא מזגן ילא וכגון שיש בכל כוס רביעית לוג דבבליר מרביעית לאי כלום הוא דכי היכי דבתזוג בעינן רביעית בין הכל הכי גמי בחי בעינן רביעית : ידי חירות לא ילאו.כלומר שלא קיים מטוה מן המובחר ומיהו איט לריך לחזור ולשתות ארבעה כוסות: שתאן בבת אחת לאו בחדא כסא דהא לא לריכה למימר שהרי הכוסות